

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014
Aktuality

Vzdělávání školních metodiků prevence a metodiků prevence

Dvacet frekventantů specializačního studia pro školní metodiky prevence z Královéhradeckého kraje pořádaného Semiramis o.s. minulý týden zdárně ukončilo studium závěrečným testem a obhajobou závěrečných prací. Studia se účastnilo dalších 7 frekventantů z jiných krajů.

Účastníci studia k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů pořádaného Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (SZ DVPP) budou mít závěrečné zkoušky v prosinci 2014 či nebo v lednu 2015.

Současně od 24. 11. 2014 vypisuje SZ DVPP nový běh tohoto studia pro případné zájemce.

Přijďte si rozšířit své znalosti a dovednosti v oblasti primární prevence ve školách! Přihlašovat se můžete na adrese: kuncova@cvkhk.cz. Více informací naleznete na [KÚ KHK prevence](#).

O jiném studiu nabízeném v našem kraji nemáme informace.

Autor: Mgr. Dita Kosová

Dotační tituly

MŠMT právě vypisuje i pro rok 2015 **dotační titul pro oblast prevence, zveřejněn by měl být zveřejněn do konce června na stránkách [MŠMT](#).**

Dle současně platné metodiky čj. MSMT-18917/2012-27/2 v části IV, v bodě 2, je uvedeno, že statutární zástupce organizace předkládající nový projekt, je povinen zaslat jeho koncept se žádostí o zařazení do dotačního řízení elektronickou formou. Dle slov Ing. Heřmánkové bude vytvořena nová e-mailová adresa, na kterou budou koncepty zaslány. Termín do 31. července běžného roku zůstává! Nový projekt bude předjednan nejpozději do 31. srpna. Začátkem září proběhnou v Praze i Brně semináře k podání žádosti pro žadatele. Do 30. září bude konečný termín pro podání žádosti o finanční prostředky na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje má v současné době vyhlášen dotační titul **Etická výchova ve školách. Termín výzvy od 26.5. do 10. 7. 2014.**

Tento titul je vyhlášen poprvé, není určen jen těm školám, které mají etickou výchovu jako samostatný soubor aktivit, ale i těm, kde je etika součástí školního vyučování jako průřezové téma. Dotační žádost může zahrnovat např. aktivity směřující k navazování, udržování uspokojivých vztahů, činnosti vedoucí k tvořivému řešení každodenních problémů, ale i vzdělávání pedagogických sborů. Více na [Dotace prevence KHK](#).

Plánované akce KÚ KHK v oblasti primární prevence od srpna do prosince 2014

Odbor školství KÚ KHK naplánoval následující celodenní vzdělávací semináře v prostorách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Pozvánky a přihlášky budou postupně do škol a školských zařízení rozepisovány. Akce budou pro účastníky zdarma.

Seminář E-bug – zvýšení úrovně znalostí o mikroorganismech, šíření nemocí, funkce imunitního systému lidského těla, důležitosti osobní hygieny, významu očkování, léčby antibiotiky aj. Akreditovaný seminář, přednášející Mgr. V. Dugovičová, SZÚ. Termín 27. 8. 2014.

Seminář Poruchy příjmu potravy – prohloubení znalostí o mentální anorexii, bulimii, orthorexii, bigorexii, zásadám správného stravování. Akreditovaný seminář, přednášející Mgr. A. Košťálová, SZÚ. Termín 25. 9. 2014.

Seminář pro Školy podporující zdraví – pro školy zapojené v síti - metodika Růstem dospíváme, dětská výživa a svačiny, bezpečnost či nebezpečnost potravin, o zdraví a životním stylu dětí a školáků. Seminář je ve spolupráci se SZÚ, 3. LF UK a KHS KHK. Přednášející: Ing. Fröhlichová, Mgr. Kruncllová, Mgr. Košťálová, MUDr. Rambousková, Mgr. Jirásková. Termín 30. 9. 2014.

KONFERENCE SOCIÁLNÍ KLIMA

ŠKOLY – Posilování vzájemného respektu ve vztahu školy a rodičů. Možnosti diagnostiky a cílené intervence. Praktické zkušenosti ŠMP. Přednášející: PhDr. R. Braun, Ph.D., PhDr. L. Skácelová, Mgr. T. Kaufová, Mgr. J. Mareš, Ph.D., Mgr. J. Videňský. Termín 14.10.2014. (registrace přes SZ DVPP KHK)

Seminář Spolu a jinak na SŠ – jak zvýšit angažovanost a motivaci žáků SŠ, jejich spolupráci a zodpovědnost. Jak posílit dobré vztahy ve třídách. Akreditovaný seminář společnosti Mansio v.o.s., Brno, určený pedagogům SŠ. Termín 21. 10. 2014

Seminář Normální je nekouřit – výchova k nekuřáctví a zdravému životnímu stylu. Akreditovaný vzdělávací program určený pedagogům žáků I. st. ZŠ. Přednášející: Mgr. R. Jirásková, KHS KHK. Termín 24.10.2014 (přeložený seminář).

Seminář Rizikové chování na internetu - kyberšikana, kybergrooming, sexting, happy slapping, kyberstaling, rizika Facebooku aj. Akreditovaný seminář E-bezpečí, PdF UP Olomouc, je určen pedagogům II. st. ZŠ a SŠ. Termín: 12. 11. 2014.

Seminář Návykové látky – návykové látky a důvody jejich užívání, návykové látky ve škole, práce s rodinou. Přednášející Mgr. M. Exnerová, Bc. M. Zavadil, Semiramis o.s. Termín: 11. 12. 2014.

Autor: Mgr. Dita Kosová

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014

Aktuality

Vzdělávání pro školní metodiky prevence s absolvovaným a ukončeným specializačním studiem

Zveme Vás na druhý, navazující vzdělávací modul pořádaný Semiramis o.s. Vzdělávání získalo akreditaci čj. MŠMT – 20954/2013-1-574.

Specializační studium odpovídá vyhlášce č. 317/2005 Sb. § 9 c) – standardu DVPP – studium k výkonu specializačních činností.

Celková časová dotace studia je 64 hod. Bude probíhat formou 4 dvoudenních setkání po 16ti výukových hodinách. Povolena absence 8 hod.

18. – 19. 9. 2014 (kazuistický seminář), 30. – 31. 10. 2014 (Balintovská skupina), 24. – 25. 11. 2014, 26. – 27. 01. 2015 (v oba termíny motivační rozhovory).

První den setkání bude výuka probíhat od 10:00 – 18:00 hod, druhý den od 09:00 – 17:00.

Vzdělávání se uskuteční v příjemném prostředí **Penzionu Jizera, Malá Skála 217** (www.hotel-jizera.eu).

Pro školní metodiky prevence a metodiky prevence z Královéhradeckého kraje je vzdělávání zdarma (hrazeno z prostředků EU - v ceně je zahrnuto ubytování, strava, výukové materiály). Dopravu si každý z účastníků hradí sám.

Více informací Bc. Martina Knoblochová, tel. 724573806, studium.smp@os-semiramis.cz.

Více informací a přihlášku naleznete na odkaze [KÚ KHK - prevence - Semiramis](http://www.kuhk.cz).

Autor: Mgr. Dita Kosová

Konference DOMÁCÍ NÁSILÍ

Dne 5. 6. 2014 proběhla v Praze konference MŠMT na téma Domácí násilí (DN). **Cílem MŠMT je zpracovat toto těžké téma jako další přílohu Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování č.j. 21291/2010-28.**

Na konferenci vystoupily: Mgr. Petra Vitoušová, prezidentka Bílého kruhu bezpečí; Doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc., Policejní akademie ČR, Praha; PhDr. Zora Dušková – ředitelka Dětského krizového centra, o.s.; Mgr. Barbora Holušová – vedoucí Intervenčního centra Praha; Lucie Hermánková – Linka Ztracené dítě. Některé poznatky z konference Vám předáváme níže:

Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, ve znění platných předpisů, účinnost od 1.1.2007. Jeho hlavním cílem je zajistit ochranu a bezpečnost ohrožených osob.

Pilíře právní úpravy: 1) PČR, 2) Intervenční centra – Kotěrova 847, Hradec Králové, 500 03, vedoucí zařízení: [Mgr. Lenka Hodková Chvalová](mailto:Mgr.Lenka.Hodkova.Chvalova@oblastni-charita.cz) (pod Oblastní charitou HK), <http://www.domacinasili-ic.cz/>, 3) soudy v občanském soudním řízení.

Ze společného obydlí je násilná osoba vykázána na dobu 10 dnů, vykázání lze přijmout do 24 hod., (vykázání = teritoriální a personální ochrana), oběti se dostává odborné pomoci intervenčního centra – „co dál“?

Min. 16 % populace starší 18 let se setkala s DN, jen část vyhledá pomoc. Jen špička ledovce skončí u soudu.

Nejvíce případů zaznamenal Karlovarský kraj, dále Ústecký, Jihomoravský, Moravskoslezský. Ve světě vedou Skandinávské země (oběti se nebojí případy hlásit).

V ČR v r. 2012 – 603, v r. 2013 – 572 trest. řízení – týrání. PČR řešila 1405 vykázání v r. 2012, 1361 případů v r. 2013. Ročně ohroženo asi 800 osob. Vysoké % přítomnosti dětí. V ČR až 17 výjezdů denně, 2-3 vykázání denně.

Ohrožujícími faktory jsou např. nezaměstnanost, závislostní chování. Oběti si přejí stopnout násilí, protože to sami neumí. Ne 1 výbuch, ale každý korálek dává domácímu násilí na závažnosti. Oběť musí souhlasit se stíháním násilníka. Nelze současně jednat s násilníkem i obětí.

90 % je v DN v partnerském vztahu, obětí většinou ženy (95 %). Sekundárně jsou oběti děti. Pro dítě je DN naprosto nepochopitelné – domov – pocit bezpečí (Maslowova pyramida lidských potřeb). Psychické týrání. Děti si často berou vinu na sebe.

DN – fyzické, psychické, sexuální, ekonomické či kombinované.

Jak se dozvíme o DN? Přímě – rozhovor, nepřímě – signály, intuitivně.

Těžké poruchy emocí – agresivita x úzkostnost (počůrávání), unavenost, nechtějí domů.

Oběti nemají zdravé sebevědomí – závislé osobnosti.

Dívky – anorexie, deprese, labilita; chlapci – neuznávají autoritu.

Děti se bojí rozpadu rodiny, dětského domova. Konflikt loajality – táta šel kvůli mně do vězení... (ale jde tam kvůli svému chování a ne proto, že to dítě řeklo...). Potvrdit dítěti, že jedná správně. Říkat, co je a není normální. Dítě může ochránit jeho vlastní matka.

Špatní rodiče poškozují děti hned 2x, špatnou výchovou a genetickou výbavou.

Blaho dítěte je vyšší hodnota – pak může učitel promlouvat, konat, řešit...

Prevence DN – zdravé vztahy, kvalitní komunikace. Začínat by měla od 9 let nejpозději, poté chlapci ztrácí zájem.

Pomoc: 1. intervenovat včas – co je a není normální, četl jsi, poradna, podpora. 2. případně vykázání – pro pachatele šance i sankce. Konkrétní úkon PČR. Když není pachatel problémový (drogy, práce...), je snahou to řešit. 3. sankce.

Síť služeb: azylové domy, intervenční centra, poradenství, terapie.

Důležité kontakty:

DONA linka - 2 51 51 13 13 (Bílý kruh bezpečí), <http://www.bkb.cz/>;

Linka Ztracené dítě 116 000, <http://www.ztracenedite.cz/>;

Linka bezpečí 116 111, <http://www.klublinkyvbezpeci.cz/>.

Po zveřejnění nové přílohy metodického doporučení uspořádá KÚ KHK seminář k této problematice.

Autor: Mgr. Dita Kosová

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014

Aktuality

KONFERENCE

Klinika adiktologie, 1. LF UK v Praze, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze s partnerysi Vás dovolují pozvat na

**XI. ročníku konference
Primární prevence
rizikového chování 2014**

**(NE)BEZPEČNÁ ŠKOLA!
A pro koho?**

Termín: **18. – 19. 11. 2014**

Místo konání: v prostorách
Magistrátu hl. města Prahy /
Praha 1 / Mariánské náměstí 2

Akce je za poplatek.

Registrace účastníků je již
spuštěna.

Konferenci pořádá: Klinika
adiktologie 1. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy v Praze
Všeobecné fakultní
nemocnice v Praze, MŠMT,
Hlavní město Praha, Sdružení
SCAN

Bližší informace o programu
a registraci sledujte na
www.pprch.cz

Autor: *Mgr. Dita Kosová*

Již dva měsíce se s Aufori, o.p.s., učí celé rodiny v Hradci Králové a okolí

Projekt „Učí (se) celá rodina“ je realizován od začátku roku 2014 díky podpoře MŠMT, Nadačního fondu Albert a Výboru dobré vůle - Nadace Olgy Havlové. Aktivita v rodinách, které jsou náplní tohoto projektu, probíhají od března 2014.

Do projektu jsou zapojeni sociální pracovníci, pedagogové a psycholog. Dvou z nich – sociální pracovnice, Bc. Nikolý Nováková, a pedagoga, Mgr. Petra Dostála jsme se ptali, jak se jim během prvních dvou měsíců přímé práce dařilo navazovat spolupráci s konkrétními rodinami – dětmi i jejich rodiči, co je při této práci překvapilo i potěšilo.

Kolik rodin se během prvních dvou měsíců realizace již do projektu zapojilo? Do projektu se od zahájení realizace projektu zapojilo 8 rodin. Jde celkem o spolupráci se 14 dětmi a 11 rodiči.

Jak se rodiny do projektu dostávají – jak se stane, že se zapojí? Velmi dobře se nám zatím osvědčila spolupráce s pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí v Hradci Králové. Ti se na nás obraceli s žádostmi o spolupráci v rodinách, které mají ve své agendě a o kterých si myslí, že by je naše nabídka služeb mohla oslovit. Pak nám kontakt s takovou rodinou zprostředkují. To je aktuálně nejčastější způsob, jak se rodiny do projektu zapojí. Výhodou podle nás je, že jsou tak služby poskytovány opravdu těm potřebným. Druhý způsob, také poměrně využívaný, je zprostředkování kontaktu přes pracovníky školy, do které děti docházejí. Vhodné rodiny vyhledáváme také sami, to znamená, že terénní pracovníci služby nabízejí rodinám napřímo. Jsme rádi, že máme zapojené i rodiny, které nás oslovili na základě referencí od jiné zapojené rodiny.

Odkud rodiny jsou – kde působíte? Působíme v Hradci Králové a jeho okolí – to znamená v obcích, které jsou spádové pro hradecké oddělení sociálně právní ochrany dětí. Nezaměřujeme se tedy na konkrétní lokality jako většina neziskových organizací, jsme flexibilní – cílíme tam, kde jsou naše služby zapotřebí.

Kterou z nabízených služeb rodiny využívají zatím nejčastěji? S rodinami nejčastěji spolupracujeme na domácí přípravě do škol, kdy děti pracují v domácím prostředí pod vedením pedagoga za přítomnosti alespoň jednoho z rodičů. Rodičům je mimo jiné vysvětlováno, jak se s dítětem připravovat do školy a vytvořit mu k tomu vhodné podmínky. Současně pedagog konzultuje náplň domácí přípravy s učitelé žáka ze základní školy.

Ty způsobují, že rodiče spíše řeší svou aktuální sociální situaci, aby uspokojili základní životní potřeby sebe a svých dětí, a příprava do školy se tak odsouvá do pozadí. Snažíme se tedy o to, aby situace rodiny byla řešena komplexně. Nejde pouze o zlepšení prospěchu dětí.

Co je cílem takového doučování nebo pomoci domácí přípravou do školy? Jak měříte úspěšnost své práce? Cílem práce pedagoga je vysvětlit žákovi nevládnutou učební látku, procvičovat stěžejní tematické bloky vybraných školních předmětů a motivovat žáka i rodiče k pravidelné společné domácí přípravě do školy. Měřítkem úspěšnosti je především zlepšení studijních výsledků, které je často významným motivačním prvkem k další práci dítěte i rodiče. Ke každému klientovi je přistupováno individuálně dle jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Co vás osobně zatím na práci na projektu „Učí (se) celá rodina“ překvapilo? Nebo jde vše podle očekávání? Mgr. Petr Dostál, pedagog: „Setkání s každou novou rodinou je pro mě cennou zkušeností. Překvapilo mě, jak hodně se může lišit rodinné prostředí, ve kterém jsou děti vychovávány. Rozdílná je i úroveň motivace dětí a celých rodin k přípravě do školy. Pokud k tomu přičtu odlišné předpoklady každého dítěte ke vzdělávání, je skutečně nutné náplň společných hodin domácí přípravy každému dítěti individuálně přizpůsobit. Práce pedagoga se tím stává velmi pestrá a náročná.“

Bc. Nikola Nováková, sociální pracovnice: „Rodiny velmi často řeší mnoho dalších problémů, které jsou pro ně v danou chvíli podstatnější, než je školní příprava dětí. Proto mě moc těší, když vidím snahu rodičů zabývat se několikrát v týdnu také vzděláváním svých dětí. Životní příběhy rodin, se kterými se setkáváme, jsou mnohdy velmi pestré, často smutné. Setkáváme se s klienty, kteří žijí ve velmi ztížených bytových podmínkách, kdy mít koupelnu pro ně znamená luxusní bydlení. Rodiny, které zažily domácí násilí. Rodiny, které se snaží vyřešit diskriminační chování svého okolí. I proto považují za úspěch, že rodiny naší službu využívají.“

Co byste považovali za největší úspěch tohoto projektu? Mgr. Petr Dostál, pedagog: „Za největší úspěch projektu bych považoval, kdyby si rodiče i děti společně uvědomili důležitost školy v životě každého z nás. A kdyby tyto děti byly schopny předat vzdělání jako důležitou hodnotu v budoucnu také svým dětem.“

Bc. Nikola Nováková, sociální pracovnice: „Za další velký úspěch bych považovala, kdyby si učitelé na českých školách uvědomili, že špatné známky ve škole nemusí vždy souviset s nízkým intelektem žáka. Často se totiž setkáváme s tím, že tyto děti jsou velmi bystré, pozorné a zájem učit se je u nich opravdu veliký. Život jim však nepřipravil podmínky stejné, jako mají děti z běžných rodin v České republice.“

Děkujeme pracovníkům Aufori, o.p.s., za rozhovor a přeje jim, aby jim práce na projektu „Učí (se) celá rodina“ i nadále přinášela radost.

Autor: *Mgr. Lenka Matoušková*

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014

Aktuality

KONFERENCE

Problematika domácího násilí a násilí na veřejnosti v souvislosti se škodlivým užíváním alkoholu

Vliv zneužívání návykových látek na výchovu dětí a funkčnost rodiny. Spolupráce NNO, státních a nestátních zdravotnických zařízení, samosprávných i státních institucí v oblasti léčby a následné péče závislosti na návykových látkách.

Termín: **10. 10. 2014**

Místo: Moravské zemské knihovny, Kounicova 65a, **Brno**.

Přihlášky zasílejte na jitka.vaclavkova@akluby.cz v termínu do 31. 8. 2014.

(Nové) horizonty protidrogové politiky ve středoevropských metropolích

Termín: **25.- 27. 9. 2014**

Místo: Národní technická knihovna, Technická 6/2710, **Praha 6, Dejvice**.

Hlavní témata konference:

1. Problematika snižování zdravotních a sociálních riziků.
2. Problematika ochrany veřejného zdraví a veřejného pořádku.
3. Problematika bezdomovectví u osob se závislostmi.
4. Spolupráce poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb s policejními složkami při realizaci protidrogových politik.

Více informací naleznete na <http://drug-horizon-prague.cz/>.

Společná soutěžní akce v rámci primární prevence pro žáky II. stupně ZŠ

Ve čtvrtek 12. června uspořádala Pedagogicko-psychologická poradna Trutnov v součinnosti s Městskou policií Trutnov, Policií ČR, zdravotnickou záchrannou službou, SZŠ Trutnov, trutnovskými hasiči, RIAPSEM Trutnov a PMS ČR pro žáky trutnovských škol soutěž zaměřenou na oblast rizikového chování a prevence. Každou třídu druhého stupně naší školy reprezentovalo pětičlenné družstvo. Na ploše Obvodního oddělení Policie Trutnov byla rozmístěna stanoviště jednotlivých organizací a žáci u každého z nich museli plnit nejrůznější úkoly. Akce byla provázena i ukázkami z praxe – práce psovoda či vyprošťování zraněného z auta. Domnívám se, že výsledek není až tak podstatný, ale přesto nás potěšilo, že i v letošním roce jsme se umístili na medailových pozicích. Družstvo **Pašтики** složené ze žáků 6. třídy obsadilo třetí místo a naše nejstarší družstvo – Banáni - skončili na místě druhém.

Všem našim žákům děkuji za účast a reprezentaci školy.

Autor: RNDr. Eva Rusová, ZŠ Trutnov 3, Náchodská 18

„Dne 12. 6. 2014 se zástupci žáků z II. stupně naší školy (čtyři pětičlenná družstva) zúčastnili akce pořádané v rámci primární prevence, kterou organizačně zařídili pracovníci PPP Trutnov, RIAPS Trutnov a Městské policie v Trutnově.

Na deseti stanovištích si žáci z jednotlivých trutnovských škol poměřovali své znalosti, zkušenosti, obratnost - a to v disciplínách, jež pro ně připravily různé organizace a složky záchranného integrovaného systému – např. Městská policie a Policie ČR v Trutnově, hasiči, zdravotníci a PPP (Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje) a RIAPS (Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb) Trutnov.

Letos jsme sice žádnou cenu nezískali, ale počasi přálo, atmosféra byla výborná, ukázky činnosti psovodů, záchranářů, hasičů a zdravotníků byly obdivuhodné. A že nám něco nevyšlo? Nevadí - příští rok to zcela určitě doženeme!

Poděkování patří všem, kteří se na přípravě akce podíleli, i těm, kteří se jí zúčastnili. ([fotogalerie zde](#))

Autor: Mgr. Alena Stejskalová, ZŠ Voletiny

Soudní jednání

Žáci 9. ročníku ZŠ v Dobrém navštívili 24. 3. 2014 veřejné soudní jednání u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ve věci krádeže. Všichni byli překvapeni věkem obžalovaných – byli to chlapci ve věku těsně nad hranicí dospělosti, již se jednalo o recidivu a toto nebyl jejich první soud. Žáci se seznámili s atmosférou, která panuje v soudní budově i síni, prošli bezpečnostní prohlídkou, viděli předvedení obžalovaných eskortou, práci státní prokurátorky, práci obhájců, výslechy svědků a dočkali se i rozsudku.

Život nám přináší různá překvapení a každému se může stát, že jednou stane před soudem v roli svědka. Všichni se shodli na tom, že to vůbec nebylo jako ve filmu a že by nikdy nechtěli stát v té „ohradce“ před soudem.

Tato akce se uskutečnila v rámci projektu Zamysli se!, který byl podpořen MŠMT v oblasti protidrogové politiky - prevence kriminality.

Autor: Mgr. Blanka Rašková, ředitelka

Centrum primární prevence Semiramis o.s. láká další školy ke spolupráci

Semiramis o.s. na poli všeobecné specifické primární prevence působí již od roku 2001, a to ve Středočeském a Královéhradeckém kraji. Vzhledem k tomu, že plánují otevřít středisko přímo v Hradci Králové, nabízí nově své služby všem základním školám v našem regionu.

Centrum primární prevence Semiramis o.s. v roce 2014 opět získalo certifikaci poskytovatelů programů primární prevence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto záruku kvality poskytovaných služeb. Nabízí dlouhodobé programy primární prevence žákům II. stupně ZŠ s cílem eliminace projevů rizikového chování a podpory zdravého životního stylu. Pedagogickému sboru nabízí odborné poradenství v této oblasti, ale i vzdělávání. Nezapomínají ani na rodiče.

V případě Vašeho zájmu kontaktujte **Mgr. Terezu Berkovou** prostřednictvím telefonu č. 777 358 927 či e-mailem tereza.berkova@os-semiramis.cz. Další informace na [KÚ KHK – prevence](#).

Autor: Mgr. Dita Kosová

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014

Aktuality

Koncepce podpory mládeže na období 2014 – 2020

Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020 České republiky (dále jen „Koncepce 2020“) určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži. Reflektuje potřeby mládeže zejména v oblasti vzdělávání a mobility, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, jejich participace, zdraví a zdravého životního stylu, mládeže s omezenými příležitostmi a dobrovolnictví. Zabývá se také environmentální a globální rozvojovou problematikou včetně přístupu mladých lidí k právům a informacím.

Cílem Koncepce 2020, která úzce navazuje na Koncepci státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013 a Strategii EU pro mládež 2010 - 2018 (EU Youth Strategy, známou také pod názvem Obnovený rámec evropské spolupráce v oblasti mládeže), je přispět ke zvyšování kvality života mladých lidí, zejména prostřednictvím rozvoje jejich osobnosti tak, aby dokázali adekvátně reagovat na neustále se měnící prostředí a využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi i v aktivní participaci ve společnosti.

Materiál vydaný MŠMT je ke stažení na [Strategie MŠMT](#).

Autor: Mgr. Dita Kosová

Divadlo Fórum – Trutnov

„Snažím se každý rok přijít za svými školními metodiky prevence s novou nabídkou i inspirací pro jejich práci. Proto jsem ve školním roce 2013/2014 začala spolupracovat se třemi skupinami studentů. Pro žáky ZŠ jsme nacvičili dva příběhy a zrealizovali jsme Divadlo FÓRUM. Pracovala jsem se skupinou studentů třetího ročníku Střední zdravotnické školy v Trutnově (3Z) a prvního ročníku Vyšší odborné školy zdravotnické v Trutnově, ve spolupráci se školní psycholožkou Mgr. Evou Portychovou se skupinou studentů BPA, s.r.o., v Malých Svatoňovicích.

Program je založen na metodě, kterou Augusto Boal nazval Divadlo Fórum. Základem této metody je krátký, zpravidla otevřený příběh. Téma je silně problémové a má za cíl vzbudit negativní reakci. Příběh předkládá nekorektní vztahy a chybné postoje. Moderátor poté oznámí, že se příběh bude hrát znovu. Diváci mají možnost se přihlásit a navrhnout jednotlivým postavám, co by měli udělat jinak. Herci se pak pokusí zahrát své role tak, aby vyhověli požadavkům diváků. Zároveň je možné, aby divák zkusil zahrát roli lépe, nebo prostě tak, jak by se zachoval v dané situaci.

Všechny skupiny, potažmo všichni studenti odvedli velký kus práce nejen při realizaci představení, ale i při nácviku. Zde se uplatňovala i jejich tvořivost. Studenti BPA Malé Svatoňovice a SZŠ Trutnov si vybrali téma vztahových problémů v příběhu „Všichni jsou proti mně“. Studentky VOŠ zpracovaly téma závislosti na alkoholu a tabáku v příběhu „Já nejsem závislák“. Představení se zatím podařilo realizovat na ZŠ v Malých Svatoňovicích, ZŠ Úpice-Lány, ZŠ Bří. Čapků v Úpici, ZŠ ve Rtyni v Podkrkonoší, ZŠ Nám. Míru ve Vrchlabí, ZŠ Mládežnická v Trutnově, ZŠ v Pilníkově, ZŠ V Domcích v Trutnově a MŠ, ZŠ a PrŠ v Trutnově HSM.

Touto cestou bych chtěla poděkovat všem zúčastněným-studentům za povedenou realizaci, vedení škol a pedagogům za umožnění realizace a vedení škol SZŠ a VOŠZ a BPA za uvolnění studentů pro uskutečnění těchto zdařilých akcí. “

Autor: Mgr. Lenka Mikesková, metodička prevence PPP KHK, pracoviště Trutnov

Reakce některých žáků na divadlo:

„Ahoj Izabelo, tento program se nám hodně líbil. Určitě si ho nenech ujít. Sama si tam můžeš vyzkoušet hrát. Bylo to z toho důvodu, že nám chtěli ukázat, jak se k sobě máme chovat ve škole. Byli tam žáci ze střední zdravotní školy. Byli milí. Vymyslely jsme spoustu věcí, byli hrozně legrační. Myslím, že se nám to velmi povedlo nato, že nemáme herecké zkušenosti. Naučili nás, že si nemáme utahovat z ostatních dětí. Doufám, že když k vám také přijdou, takže si to taky moc užijete. Tak ahoj. “

„Milí Fridolíne, včerejší program se mi velmi líbil. Nejprve jsem byl trochu zaskočen, protože to celé bylo rychle a bez ohlášení. Byla tam i docela sranda bylo to vtipný. Ale bylo smutný že se smály Míše že má kníra a že je chudá, ale její kamarádka Petra pořádala mejdan a Agáta s Julii tam chtěli být taky a tak se s Míšou skamarádili a poté ji vzali na nákup, ale holki Míšu přemluvili aby něco ukradla a ochranka ji chitila. Vše skončilo tím že do kanceláře přijela maminka a vířidili to. Doporučuji. “

„DOPIS PRO MÍŠU 😊
Ahoj Míšo, včera u nás ve škole bylo představení. Kde jsme se mohli zapojit všichni a vymyslet text. Nejdříve to se hráli děti z vyššího ročníku a pak jsme měli najít co by se mělo změnit v chování, postav. Pak jsme postupně z jednotlivých textů vypsali co by jsme změnili. Doporučujeme ti to, ahoj :) “

„Ahoj Fridolíne 😊

Včera jsem ve škole měli takovou akci 😊. Byla to fakt sranda, šlo o to že nám studenti ze zdravotnické školy zahrály divadlo které mělo špatný konec a my ho měli upravit, tak aby to skončilo šťastně a nejlepší na tom bylo že jsme v tom sami hrály 😊. Bylo to moc fajn klidně bych si to zopakovala, a kdyby to bylo i u vás ve škole tak se neboj a zapoj se taky .... 😊😊

Tak se měj Tvůj Štefan 😊. “

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

2/2014
Aktuality

Státní agentura pro konopí pro léčebné použití – SAKL

Státní ústav pro kontrolu léčiv plní dle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, úkoly Státní agentury pro konopí pro léčebné použití (dále jen „Agentura“).

Činnost Agentury zahrnuje udělování licencí k pěstování konopí pro léčebné použití, zajištění výkupu vypěstovaného a sklizeného konopí pro léčebné použití a jeho distribuci, případně zajišťuje jeho vývoz mimo území ČR.

Dále plní dle zákona veškeré informační povinnosti vůči MZ ČR a Policii ČR. Více na <http://www.sakl.cz/home/zakl-adni-informace>

Evropská zpráva o drogách 2014

Agentura EU pro drogy zveřejnila výroční zprávu o trendech v oblasti užívání drog. Ze zprávy vyplývá, že nejoblíbenější drogou v Evropské unii je stále marihuana. Obavy také vzbuzuje rostoucí počet uživatelů metamfetaminu. Kromě tradičních drog jsou zde podchyceny i nové hrozby v podobě syntetických drog včetně stimulantů, nových psychoaktivních látek a léčivých přípravků, které na měnícím se evropském drogovém trhu nabývají na stále větším významu. Kompletní zpráva je k dispozici ke stažení na stránkách EMCDDA. Ke stažení na [zpráva agentury](#).

Mapování trendů v užívání, výrobě a distribuci metamfetaminu v Evropě

Užívání metamfetaminu se v minulosti omezovalo z větší části spíše na území České republiky a Slovenska. V poslední době se však metamfetamin rozmáhá také v dalších evropských zemích, což podněcuje zvýšený zájem o studium této problematiky.

Zpráva EMCDDA vychází z triangulace dat shromážděných na základě několika výzkumných postupů a z různých zdrojů. Přehled poznatků uvedených v této studii obsahuje také podrobnější pohled na chemii metamfetaminu a historii jeho užívání v Evropě od 30. let 20. století.

Zmíněny jsou zde rovněž známky intenzivnějšího zapojení organizovaných kriminálních skupin do trhu s metamfetaminem a možné navyšování objemu jeho výroby. V některých zemích také dostupné poznatky svědčí o rostoucí míře užívání metamfetaminu a v některých velkých městech (Londýn, Paříž) byly zaznamenány trendy směrem k jeho injekčnímu užívání v rámci menších skupinek homosexuálních mužů.

Znepokojivé zprávy přicházejí z jihovýchodní Evropy, kde se začíná výrazněji projevovat problém kouření krystalického metamfetaminu s možností jeho dalšího šíření mezi rizikové populace. S užíváním metamfetaminu se pojí negativní důsledky pro tělesné i duševní zdraví, s nimiž rovněž souvisí vyšší míra rizikového sexuálního chování.

K dispozici jsou prokazatelně efektivní opatření ve zdravotní i sociální oblasti, jež jsou založeny na kognitivně-behaviorálním přístupu a prvích incentivní terapie.

Studie upozorňuje na neúplnost dosavadních poznatků o užívání metamfetaminu v Evropě a souvisejících problémech a poukazuje také na rezervy v dostupných informacích a ve výzkumu.

V závěru článku se konstatuje, že ačkoli užívání metamfetaminu není v Evropě markantním jevem, je tato droga i přes svou relativně nízkou prevalenci schopna působit významnou újmu.

Zaostřeno na drogy ke stažení na www.drogy-info.cz

Zpráva Světové zdravotnické organizace o užívání alkoholu

Světová zdravotnická organizace (WHO) vydala zprávu o užívání alkoholu a dopadu pití alkoholu na lidské zdraví. Zpráva poskytuje celosvětový přehled o konzumaci alkoholu v souvislosti s veřejným zdravím a také informace o prevalenci užívání alkoholu, zdravotních důsledcích užívání alkoholu a o opatřeních na národní úrovni. Obsahuje také profily jednotlivých zemí. WHO prostřednictvím této zprávy apeluje na jednotlivé vlády, aby kladly větší důraz na prevenci nemocí a úmrtí spojených s užíváním alkoholu.

Průměrně každý člověk starší 15 let spotřebuje 6,2 litru čistého alkoholu za rok. Ne každý ovšem pije alkohol, v realitě to znamená, že ten, kdo pije alkohol (38,3 % světové populace), spotřebuje průměrně 17 litrů čistého alkoholu ročně.

Zpráva upozorňuje na vyšší procento úmrtí mezi muži než mezi ženami v souvislosti s užíváním alkoholu (7,6 % úmrtí mužů a 4 % úmrtí žen). Také si všímá stálého nárůstu užívání alkoholu mezi ženami.

16 % uživatelů vykazuje příznaky těžkého epizodického užívání alkoholu (binge drinking), jež má na zdraví významně škodlivý vliv. Škodlivými účinky alkoholu jsou nejvíce postiženy skupiny obyvatel s nízkým socio-ekonomickým statutem. Často se jim nedostává kvalitní zdravotní péče a jsou méně chráněni funkčními rodinami nebo komunitními sítěmi.

Evropa je oblastí s nejvyšší spotřebou alkoholu na osobu. Spotřeba alkoholu je zde v průběhu posledních pěti let stabilní. Stabilní je také spotřeba alkoholu v Africe a Americe. Nárůst spotřeby byl zaznamenán v jihovýchodní Asii a v oblastech západního Tichomoří.

[Spotřeba v České republice](#) činí 13 litrů čistého alkoholu na osobu za rok, což je dvakrát více než průměrná celosvětová spotřeba. Muži spotřebují 18,6 litrů čistého alkoholu ročně, ženy 7,8 litrů.

[Zpráva je volně dostupná na stránkách Světové zdravotnické organizace včetně profilu jednotlivých zemí.](#)

Autor: Mgr. Zuzana Machová

Poděkování

Na závěr školního roku 2013/2014 Vám touto cestou děkuji za spolupráci a profesionalitu v zajišťování prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních.

Přeji Vám příjemné (neboť je i zasloužené) prožití letních prázdnin. Dita Kosová